

CONTENTS

ЗМІСТ

CLINICAL MEDICINE

Alakbarov M.M., Naghiyeva R.G., Jabbarova N.R., Badalova A.O., Taghiyeva A.A., Mehdiyeva A.F., Jafarova A.H.

Influence of eating behavior on the prevalence of diseases of the circulatory system and their risk factors

Almammadov F.C.

Clinical significance of novel biomolecules such as galectin-3, apoptosis-inducing factor, endothelin, and VEGF-A in the diagnosis of chronic heart failure

Al-Omary O.M., Mahdebura A.V., Tret'yakov M.S., Alrabadi M.M., Smadi D.M., Aldheisat A.A., Abbas R.T.

Improvement of therapy for patients with localized scleroderma

Akhundova A.Y.

Diagnostic imaging approaches for subacromial impingement syndrome

Babenia H.O., Dienha O.V., Shnaider S.A., Nikolayeva G.V., Kornichuk O.E., Dorohina O.S.

Study of the association of polymorphisms of calcium metabolism and bone homeostasis genes with the risk of atherosclerosis in patients with generalized periodontitis

Bezha M.I.

Modern strategies for the treatment of secretory otitis media in patients with post-COVID syndrome

Bilovol O.M., Kniazkova I.I., Kirienko O.M., Mishchenko V.M., Kuzminova N.V., Kirienko D.O., Abramova L.P.

Influence of pharmacological correction of magnesium deficiency on psychological status and functional-biochemical indicators in young men

Vagabova Sh.B., Aliyeva E.M., Asadova Sh.S., Bayramova E.V.

Comparative results of studying the course of pregnancy and childbirth with conservative and surgical correction of cervical incompetence

Varzhapetian A.S., Sydor O.V., Strohonova T.V., Buniatian Kh.A.

Concurrence of empirical antibiotic therapy with the results of bacteriological analysis in the treatment of odontogenic purulent-necrotic processes of the maxillofacial region

Holovanova I.A., Arefyev V.G., Masenko L.V., Masol V.V., Salamakha O.Ye., Popov M.D., Lyakhova N.A.

Morphological and motor prerequisites of differentiated physical education of schoolchildren

Gunas M.M., Moskovko G.S., Ishchuk O.H., Oleksiienko I.V., Kyrychenko V.I., Gunas I.V.

Features of somatotype components and indicators of component composition of body weight in Ukrainian men and women with multiple sclerosis

Jarullazada I.Ch., Jarullazada Ch.D.

Surgical correction of blepharoptosis in the elderly patients

Zaporozhchenko V.M., Tkachenko I.M., Dvornyk A.V., Gurzhiy O.V., Vodoriz Y.Y.

Development of a methodology for studying indicators related to the measurement of maxillary sinus thickness, volume using linear calculations, and density of its compact lamina based on the analysis of a computed tomography scan

КЛІНІЧНА МЕДИЦИНА

7 Алекберов М.М., Нагієва Р.Г., Джаббаровна Н.Р., Бадалова А.О., Тагієва А.А., Мехтієва А.Ф., Джафарова А.Х.

Вплив харчової поведінки на поширення захворювань системи кровообігу та їх фактори ризику

13 Алмаммадов Ф.Ч.

Клінічне значення нових біомолекул, таких як галектин-3, апоптоз-індукуючий фактор, ендотелін і VEGF-A, у діагностиці хронічної серцевої недостатності

18 Ал-Омарі О.М., Магдебурра А.В., Трет'яков М.С., Аль-Рабаді М.М., Смаді Д.М., Альдхеісат А.А., Аббас Р.Т.

Удосконалення лікування пацієнтів із вогнищевою склеродермією

23 Ахундова А.Ю.

Методи діагностичної візуалізації при субакроміальному імпінджмент-синдромі

28 Бабеня Г.О., Дсньга О.В., Шнайдер С.А., Ніколаєва Г.В., Корнійчук О.Є., Дорогіна О.С.

Дослідження асоціації поліморфізмів генів кальцієвого обміну та кісткового гомеостазу з ризиком атеросклерозу у пацієнтів з генералізованим пародонтитом

33 Безега М.І.

Сучасні стратегії лікування середнього секреторного отиту у пацієнтів з постковідним синдромом

37 Біловол О.М., Князькова І.І., Кірієнко О.М., Міщенко В.М., Кузьміна Н.В., Кірієнко Д.О., Абрамова Л.П.

Вплив фармакологічної корекції дефіциту магнію на психологічний статус та функціонально-біохімічні показники у чоловіків молодого віку

42 Вагабова Ш.Б., Алієва Е.М., Асадова Ш.Ш., Байрамова Е.В.

Порівняльні результати дослідження перебігу вагітності та пологів при консервативній та хірургічній корекції істміко-цервікальної недостатності

47 Варжапетян А.С., Сидор О.В., Строгонова Т.В., Бунятян Х.А.

Збіг емпіричної антибіотикотерапії з результатами бактеріологічного аналізу при лікуванні одонтогенних гнійно-некротичних процесів щелепно-лицевої ділянки

52 Голованова І.А., Ареф'єв В.Г., Масенко Л.В., Масол В.В., Саламаха О.Є., Попов М.Д., Ляхова Н.О.

Морфологічні та рухові передумови диференційованого фізичного виховання учнівської молоді

57 Гунас М.М., Московко Г.С., Іщук О.Г., Олексієнко І.В., Кириченко В.І., Гунас І.В.

Особливості компонентів соматотипу та показників компонентного складу маси тіла в українських чоловіків і жінок, хворих на множинний склероз

62 Джаруллада І.Ч., Джаруллада Ч.Д.

Хірургічна корекція блефароптозу у пацієнтів похилого віку

68 Запорожченко В.М., Ткаченко І.М., Дворник А.В., Гуржій О.В., Водоріз Я.Ю.

Розробка методики дослідження показників, що стосуються виміру товщини та об'єму гайморової порожнини, з використанням лінійних розрахунків та щільності її компактною пластинки на основі аналізу комп'ютерної томограми

- Imamaliyev G.M., Nuriyev A.A., Gurbanova Kh.I., Amrahova L.G., Alikhanova I.Ch., Bayramova S.A., Aliyeva S.A.**
Modulating effect of carvedilol on activation of cytokines in patients with chronic heart failure caused by arterial hypertension
- Imanov E.E., Dytkyivskyi I.O., Plyska O.I., Lazoryshynets V.V., Abdullayev F.Z.**
Initial experience with hybrid approach for hypoplastic left heart syndrome
- Kerimova A.A., Gasangulieva G.M., Aliyeva U.A., Huseynova A.B., Namazova B.A.**
Changes of microbiota-derived short-chain fatty acid levels in children with viral diarrhea
- Komarevtseva I.O., Balabanova K.V., Komarevtsev V.M., Chernykh Yu.A., Kalinin I.V., Rudenko I.V., Zhurba O.A.**
Extracellular vesicles of stem cells as diagnostic biomarkers in liquid biopsy of somatic and oncological diseases
- Kuzminova N.V., Ivankova A.V., Romanova V.O., Lozinsky S.E., Burdeina L.V., Savytska O.O., Knyazkova I.I.**
Comparative evaluation of myocardial remodeling in patients with hypertensive disease and comorbidity with coronary heart disease
- Loburets A.V.**
Study of the configuration of the frontal recess and its relationship with frontal sinusitis based on computed tomography
- Mustafayev A.N.**
Characteristics of radiological diagnostics of complications after abdominal surgery and abdominal delivery
- Panahova T.T.**
Determination of sensitization to pollen and fungal allergen extracts in children with allergic pathology by ImmunoCAP method
- Perelytsia D.V., Budnyuk O.O., Khrantsov D.M.**
Fast-track surgery protocols application in early recovery after surgery principle in the field of laparoscopic cholecystectomy anaesthetic support
- Popova I.B., Kaidashev I.P., Yemchenko Ya.O., Vasylieva K.V., Reznichenko N.Y., Kameniev V.I., Ishcheikin K.Ye.**
Immune status of patients with chronic microbial eczema and elevated IgG4 levels to mold allergens
- Ryabov T.V., Shinkaruk-Dykovytska M.M., Pozur T.P., Chernysh A.V., Prokopenko O.S., Vakhovskyi V.V., Lysenko S.A.**
Modeling the correct form of the dental arch in girls with a very broad face depending on cephalometric indicators according to Steiner's or Tweed's methods and tooth dimensions
- Slynko Y.O., Sokolova I.I., Garmash O.V.**
Secondary deformities of dentitions in residents of the Kharkiv region
- Tykhonova T.M., Vasylenko O.O., Barabash N.Y., Al-Trawneh O.V.**
Analysis of eating disorders in people with primary obesity
- Yarova J.S., Kharchenko N.V., Kharchenko V.V.**
Characteristics of small intestine biocenosis and the impact of disorders on functional dyspepsia
- 74 Імамалієв Г.М., Нурієв А.А., Гурбанова Х.І., Амрахова Л.Г., Аліханова І.Ч., Байрамова С.А., Алієва С.А.**
Модулюючий вплив карведилолу на активізацію цитокінів у пацієнтів з хронічною серцевою недостатністю на фоні артеріальної гіпертензії
- 79 Іманов Е.Е., Дітковський І.О., Плиська О.І., Лазоришинець В.В., Абдуллаєв Ф.З.**
Перший досвід гібридного підходу при синдромі гіпоплазії лівих відділів серця
- 83 Керімова А.А., Гасангулієва Г.М., Алієва У.А., Гусейнова А.Б., Намазова Б.А.**
Зміни рівня коротколанцюгових жирних кислот, синтезованих мікробіотою, у дітей з вірусною діареєю
- 88 Комаревцева І.О., Балабанова К.В., Комаревцев В.М., Черних Ю.А., Калінін І.В., Руденко І.В., Журба О.А.**
Позаклітинні везикули стовбурових клітин як діагностичні біомаркери в рідинній біопсії соматичних та онкологічних захворювань
- 94 Кузьміна Н.В., Іванкова А.В., Романова В.О., Лозинський С.Е., Бурдейна Л.В., Савицька О.О., Князькова І.І.**
Порівняльна оцінка ремоделювання міокарда у хворих на гіпертонічну хворобу та при коморбідності з ішемічною хворобою серця
- 100 Лобурець А.В.**
Дослідження конфігурації лобового заглиблення та його зв'язок із фронтитом на основі комп'ютерної томографії
- 105 Мустафєв А.Н.**
Особливості променевої діагностики ускладнень після абдомінальних операцій та абдомінальних пологів
- 108 Панахова Т.Т.**
Визначення чутливості до екстрактів пилку та грибкових алергенів у дітей з алергічною патологією методом ImmunoCAP
- 114 Перепелиця Д.В., Буднюк О.О., Храмцов Д.М.**
Застосування протоколів "fast-track surgery" для раннього відновлення після операцій стосовно анестезіологічної підтримки лапароскопічної холецистектомії
- 120 Попова І.Б., Кайдашев І.П., Ємченко Я.О., Васильєва К.В., Резніченко Н.Ю., Каменєв В.І., Ішейкін К.Є.**
Імунний статус пацієнтів із хронічною мікробною екземою та підвищеним рівнем IgG4 до алергенів пліснявих грибів
- 125 Рябов Т.В., Шінкарук-Диковицька М.М., Позур Т.П., Черниш А.В., Прокопенко О.С., Ваховський В.В., Лисенко С.А.**
Моделювання коректної форми зубної дуги у дівчат із дуже широким обличчям в залежності від телерентгенометричних показників за методами Steiner або Tweed і розмірів зубів
- 131 Слинко Ю.О., Соколова І.І., Гармаш О.В.**
Вторинні деформації зубних рядів у жителів Харківського регіону
- 136 Тихонова Т.М., Василенко О.О., Барабаш Н.Є., Аль-Травнех О.В.**
Аналіз порушень харчової поведінки в осіб з первинним ожирінням
- 141 Ярова Ю.С., Харченко Н.В., Харченко В.В.**
Особливості стану біоценозу тонкої кишки та вплив порушень на перебіг функціональної диспепсії

EXPERIMENTAL MEDICINE

Abdullayev A.S.

Comparison of age-related characteristics of cephalometric indicators: frontal chord (n–b) and parietal chord (b–l) in artificially deformed and normal skulls

Aliyeva N.H., Şadlinskaya S.V.

Topographic-anatomical features of formation of intrahepatic bile ducts

Hamidova J.E., Kazimov A.H., Aghayeva E.N.

Study of hematological parameters of rabbit offspring subjected to prenatal hypokinesia

Guliuk S.A., Shnaider S.A., Dienha O.V.,**Skulska S.V., Melnychuk H.M., Tashchyan A.E.,****Goncharuk S.V.**

Evaluation of indicators of bacterial contamination, antimicrobial and antioxidant protection in oral mucosal homogenates of rats under experimentally induced immunodeficiency and dysbiosis following a therapeutic-prophylactic regimen

Hurtova Y.M., Shnaider S.A., Dienha O.V.,**Kosenko D.K., Topov I.H., Goncharuk S.V.,****Syroishko M.V.**

Correction of biochemical markers of antimicrobial defense and bacterial contamination in rat gingiva induced by a model of peroxidative periodontitis and alimentary protein deficiency using a therapeutic-prophylactic complex

Kerimzade G.E.

Age-related morphological features of the intracranial (cisternal) segment of the facial nerve during the postnatal period

Kulynych H.B., Herashchenko S.B.,**Ostrovskiy M.M., Markiv I.M., Pertsovykh V.M.,****Diachuk O.I., Tiron O.I.**

Influence of vortioxetine and pioglitazone on neurophysiological manifestations in a rat model of chemotherapy-induced peripheral neuropathy

Mathyshenko P.M., Appelhans O.L., Vinner N.V.,**Chebatarova S.O.**

Modulation of monoaminergic neurotransmission restores mnemonic impairments in rats with chronic unpredictable stress

Oliinichenko Ya.O., Bilash S.M., Pronina O.M.,**Koptev M.M., Pirog-Zakaznikova A.V.,****Donchenko S.V., Oliinichenko M.O.**

Morphological and functional changes in the exchange vessels of the rat ileal mucosa under nitrite accumulation induced by combined administration of monosodium glutamate, sodium nitrite, and Ponceau 4R

Reshetniak I.S., Yeroshenko G.A., Bezega M.I.,**Loburets V.V., Shevchenko K.V.**

Morphological features of the maxillary sinus mucosa with inflammatory polycystic changes

Sylenko V.A., Yeroshenko G.A., Shevchenko K.V.,**Grygorenko A.S., Kovalchuk L.E., Ishchenko V.I.**

Reactive changes in the vessels of the hemomicrocirculatory bed in the retina of rats under the influence of a complex of food additives

Shnaider D.S., Dienga A.E., Gorokhivskiy V.N.,**Zheliznyak N.A., Tsushko I.O., Džupa P.,****Goncharuk S.V.**

Experimental evaluation of a therapeutic-prophylactic complex on biochemical markers in rat gingival homogenates under modelled fluorosis and orthodontic intervention

ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНА МЕДИЦИНА

147 Абдуллаєв А.С.

Порівняння вікових особливостей цефалометричних показників: лобної хорди (n–b) і темінної хорди (b–l) при штучно деформованих і нормальних черепах

152 Алієва Н.Г., Шадлінська С.В.

Топографо-анатомічні особливості формування внутрішньопечінкової жовчної протоки

156 Гамідова Д.Е., Казімов А.Г., Агаєва Е.Н.

Дослідження гематологічних показників потомства кроликів з досвідом пренатальної гіпокінезії

162 Гулюк С.А., Шнайдер С.А., Дєньга О.В.,**Скульська С.В., Мельничук Г.М., Тацяна А.Е.,****Гончарук С.В.**

Оцінка показників бактеріальної контамінації, антимікробного та антиоксидантного захисту в гомогенатах слизової оболонки порожнини рота щурів на тлі моделювання імунodefіциту і дисбіозу та лікувально-профілактичних заходів

167 Гуртова Я.М., Шнайдер С.А., Дєньга О.В.,**Косенко Д.К., Топов І.Г., Гончарук С.В.,****Сироїшко М.В.**

Корекція змін біохімічних маркерів антимікробного захисту та бактеріальної контамінації у яснах щурів, викликаних моделюванням перекисного пародонтиту та аліментарного дефіциту білку, за допомогою лікувально-профілактичного комплексу

171 Керімзаде Г.Е.

Вікові морфологічні особливості внутрішньочерепного (цистернального) сегменту лицевого нерва у постнатальному періоді

177 Кулинич Г.Б., Герашенко С.Б.,**Островський М.М., Марків І.М., Перцович В.М.,****Дячук О.І., Тірон О.І.**

Вплив вортіоксетину та піоглітазону на нейрофізіологічні прояви хіміотерапевтично-індукованої периферійної нейропатії в експерименті на щурах

182 Матюшенко П.М., Аппельханс О.Л., Віннер Н.В.,**Чеботарьова С.О.**

Модуляція моноамінергічної нейротрансмісії відновлює мнестичні порушення за умов хронічного непередбачуваного стресу в щурів

188 Олійніченко Я.О., Білаш С.М., Проніна О.М.,**Коптев М.М., Пирог-Заказникова А.В.,****Донченко С.В., Олійніченко М.О.**

Морфофункціональні зміни судин обмінної ланки слизової оболонки клубової кишки щурів на тлі накопичення нітритів, викликаного комплексним введенням глутамату натрію, нітриту натрію та понсо 4R

193 Решетняк І.С., Єрошенко Г.А., Безега М.І.,**Лобурець В.В., Шевченко К.В.**

Морфологічні особливості слизової оболонки максиллярної пазухи із запальними полікістозними змінами

196 Синенко В.А., Єрошенко Г.А., Шевченко К.В.,**Григоренко А.С., Ковальчук Л.Є., Іщенко В.І.**

Реактивні зміни судин гемомікроциркуляторного русла сітківки щурів під впливом комплексу харчових добавок

199 Шнайдер Д.С., Дєньга А.Е., Горохівський В.Н.,**Желізняк Н.А., Цушко І.О., Джупа П.,****Гончарук С.В.**

Експериментальна оцінка впливу лікувально-профілактичного комплексу на біохімічні маркери у гомогенатах ясен щурів на тлі моделювання флюорозу та ортодонтичного втручання

Shtroblia V.V., Lutsenko R.V.

Effects of carbon dioxide, diclofenac, and their combination on the course of monoiodoacetic acid-induced osteoarthritis in rats

204 Штробля В.В., Луценко Р.В.

Вплив вуглекислого газу, диклофенаку та їх комбінації на перебіг моноіодацетат-індукованого остеоартриту у щурів

REVIEWS

Bilovol O.M., Knyazkova I.I., Bilovol A.M., Kondrusyk N.Y., Kuzminova N.V., Molodan D.V., Abramova L.P.

Biological activity and therapeutic properties of *Matricaria chamomilla* L

Hoshchynskyi P.V., Migenko B.O., Drosyk M.M., Mykolenko A.Z., Golovata T.K., Dzhyvak V.H., Vastyanov R.S.

Analysis of benefits and challenges in minimally invasive pediatric surgery based on the PRISMA methodology

Hryhorian O.V., Litovchenko O.L., Zavgorodnia N.I. Comparative analysis of melanoma development and prevention of ultraviolet radiation exposure in Ukraine and Italy

Pivtorak K.V., Ivanchuk O.V., Pivtorak N.A., Burkov M.V., Pashynskyi Y.M., Shcherbeniuk N.V. Role of vitamin D in cardiovascular complications of metabolic-associated steatotic liver disease

Rybin A.I., Osyk V.V., Vastyanov R.S., Liskovskyi S.V., Artyomenko V.V.

Quintip Recordati initial data concerning the peculiarities of human papillomavirus infection epidemiology in Ukraine and the prospects for its prevention

Yatsenko P.I., Chemerys V.V., Toropov O.A., Lychman V.O., Avetikov D.S.

Features of performance and possible complications of immediate dental implantation under complex anatomical conditions

ОГЛЯДИ ЛІТЕРАТУРИ

210 Біловол О.М., Князькова І.І., Біловол А.М., Кондрусик Н.Ю., Кузьміна Н.В., Молодан Д.В., Абрамова Л.П.

Біологічна активність і терапевтичні властивості ромашки аптечної

220 Гошинський П.В., Мігенько Б.О., Дросик М.М., Миколенко А.З., Головата Т.К., Дживак В.Г., Вастьянов Р.С.

Аналіз переваг і викликів у малоінвазивній дитячій хірургії на основі методики PRISMA

228 Григорян О.В., Літовченко О.Л., Завгородня Н.І. Порівняльний аналіз розвитку меланоми та профілактики впливу ультрафіолетового випромінювання в Україні та Італії

235 Півторак К.В., Іванчук О.В., Півторак Н.А., Бурков М.В., Пашинський Я.М., Щербенюк Н.В. Роль вітаміну D у серцево-судинних ускладненнях метаболічно-асоційованої стеатотичної хвороби печінки

242 Рибін А.І., Осик В.В., Вастьянов Р.С., Лісковський С.В., Артьоменко В.В.

Початкові дані Quintip Recordati стосовно особливостей епідеміології папіломавірусної інфекції в Україні та перспектив її запобігання

250 Яценко П.І., Чемерис В.В., Торопов О.А., Личман В.О., Аветіков Д.С.

Особливості проведення та можливі ускладнення одномоментної дентальної імплантації за складних анатомічних умов

CLINICAL CASE

Aliyeva H.N., Amirova M.F., Melikova N.V., Guliyeva F.E., Hasanov V.M., Rahimov J.A.

Diagnostic algorithm for clarifying intraductal papilloma without galactography

Burdeyna L.V., Nazarova M.S., Kuzminova N.V., Lozinsky S.E., Shkarivsky Y.L., Firchuk M.V., Kniazkova I.I.

Features of the management of a comorbid patient with metabolic syndrome and chronic heart failure with reduced ejection fraction

Talash V.V., Katerenchuk I.P., Talash R.V., Kostrikova Yu.A., Yarmola T.I., Gutsalenko O.O., Tkachenko L.A.

COVID-induced overlap syndrome of microscopic polyangiitis, systemic lupus erythematosus, and autoimmune thyroiditis through the prism of a clinical case

Khoroshun E.M., Makarov V.V., Nehoduiko V.V., Shypilov S.A., Panasenko S.I., Tertyshnyi S.V., Vastyanov R.S.

A case of chest gunshot shrapnel blind wound with mammary gland damage

КЛІНІЧНИЙ ВИПАДОК

256 Алієва Х.Н., Амірова М.Ф., Мелікова Н.В., Гулієва Ф.Е., Гасанов В.М., Рагімов Дж.А.

Алгоритм діагностики інтрадуктальної папіломи без галактографа

261 Бурдейна Л.В., Назарова М.С., Кузьміна Н.В., Лозінський С.Е., Шкарівський Ю.Л., Фірчук М.В., Князькова І.І.

Особливості ведення коморбідного пацієнта з метаболічним синдромом та хронічною серцевою недостатністю зі зниженою фракцією викиду

266 Талаш В.В., Катеренчук І.П., Талаш Р.В., Кострікова Ю.А., Ярмола Т.І., Гуцаленко О.О., Ткаченко Л.А.

Ковід-індукований оверлап-синдром мікроскопічного поліангіїту, системного червоного вовчачка та аутоімунного тиреоїдиту через призму клінічного випадку

272 Хорошун Е.М., Макаров В.В., Негодуйко В.В., Шипілов С.А., Панасенко С.І., Тertiшній С.В., Вастьянов Р.С.

Випадок вогнепального осколкового сліпого поранення грудей з ушкодженням молочної залози